

## **Javno pismo ministru za kulturo, prof. dr. Vasku Simonitiju**

Spoštovani gospod minister, prof. dr. Vasko Simoniti,

od marca, ko ste nastopili mandat, je področje kulture močno prizadela epidemija koronavirusa, dodatno pa ste ga prizadeli tudi vi, s svojimi odločitvami, ki ogrožajo živo kulturo, kulturno dediščino, strokovnost in avtonomnost delovanja organov odločanja in kulturnih ustanov.

### **1. OGROŽANJE DELAVK IN DELAVCEV TER NEVLADNIH ORGANIZACIJ V KULTURI**

Zaradi zavlačevanja pri obravnavanju vlog za status samozaposlenih v kulturi ogrožate eksistenco številnih prekarnih delavk in delavcev v kulturi. Ti so v času epidemije že tako v težkem položaju in brez zagotovila prihodkov, zato bi kot kulturni minister morali skrbeti zanje nadvse zavzeto in odgovorno. Z neizplačevanjem pogodbenih obveznosti ter dolgotrajnimi postopki izdajanja pogodb ogrožate kulturno in umetniško produkcijo, delovanje in obstoj številnih kulturnih organizacij in spet posledično tudi eksistenco sodelujočih. V nizu škodljivih potez, ki ste jih sprejeli, je tudi poziv nevladnim organizacijam z Metelkove 6 k izselitvi. Gre za organizacije, ki zasedajo prostore na navedenem naslovu legalno in legitimno, ter delujejo v javnem interesu in pomembno prispevajo k slovenski kulturi, umetnosti, raziskovanju in izobraževanju. Številne v svojih prostorih skrbijo tudi za specializirane knjižnice in hranijo dragocene arhive, ki so pomemben del naše kulturne dediščine.

### **2. NEUPOŠTEVANJE STROKE IN STROKOVNOSTI**

Zaradi sprememb, ki jih uvajate v Pravilnik o strokovnih komisijah Ministrstva za kulturo, zmanjšujete avtonomnost in strokovnost teh komisij ter s tem ogrožate vrhunskost in demokratičnost kulturne in umetniške produkcije. Nižanje števila članov komisij na 3–5 (s trenutnih 5–7), vključevanje predstavnikov ministrstva (do dva predstavnika ministrstva, kar v primeru 3-članske komisije pomeni večino glasov) ter oblikovanje komisij ne na osnovi javnega razpisa, pač pa na povabilo ministra, ne zagotavljajo učinkovitejšega in strokovnejšega dela komisij, temveč predvsem odpirajo možnosti za politične odločitve. Podobno lahko ugotavljamo ob nedavnih postopkih izbora direktorjev nacionalnih kulturnih institucij (MAO, MG, SEM, NMS). Z neupoštevanjem strokovnih kriterijev, delovnih referenc in s spremembami ustanovitvenih aktov nacionalnih kulturnih institucij, kar vse olajšuje kadrovanje politično sprejemljivejših kandidatov, ogrožate kakovostno in mednarodno vpeto delovanje številnim javnim zavodom ter povzročate naši državi resno ekonomsko in simbolno škodo.

### **3. NEODGOVORNO GOSPODARJENJE IN MUZEJ OSAMOSVOJITVE SLOVENIJE**

Z odločitvijo za ustanovitev Muzeja osamosvojitve Slovenije, za kar je vlada v predlogu proračuna za leto 2022 prerazporedila sredstva v proračunu kulturnega resorja, ogrožate delovanje obstoječih kulturnih programov. Ustanavljanje Muzeja osamosvojitve Slovenije, ob tem da nekateri podobni muzeji, na primer Muzej novejšje zgodovine Slovenije, že pokrivajo ta del zgodovine in da je kulturni resor v proračunu za 2022 že utrpel nižanje sredstev, razumemo kot ideološki projekt v korist trenutne vladajoče garniture in ne dejanja, ki bi bilo v korist izboljšanja položaja kulture v Sloveniji, kar od vas kot skrbnika kulturnega resorja pričakujemo.

Podpisani odločno nasprotujemo tovrstnemu delovanju, ki izvaja kulturi škodljive poteze ter ogroža same nosilce kulturne in umetniške dejavnosti – od samozaposlenih, prek nevladnih organizacij do javnih zavodov. Zato vas pozivamo, da prisluhnete strokovnjakom in zainteresirani javnosti ter začnete končno delovati dialoško, konstruktivno in v dobro področja, ki ga predstavljate in ste zanj odgovorni.

**Podpisniki:**

- Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
- Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
- Slovensko etnološko in antropološko združenje KULA
- Oddelek za krajinsko arhitekturo, Biotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani
- DKAS – Društvo krajinskih arhitektov Slovenije
- Landezine – društvo za promocijo krajinske arhitekture
- Inštitut za slovensko narodopisje, ZRC SAZU
- SED – Slovensko etnološko društvo
- Društvo Igor Zabel za kulturo in teorijo
- Oddelek za sociologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
- SCCA, Zavod za sodobno umetnost – Ljubljana
- Forum Ljubljana
- Oddelek za antropologijo in kulturne študije, Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem
- Inštitut za kulturne in spominske študije, ZRC SAZU
- GLOSA – Sindikat kulture in narave Slovenije
- Društvo Asociacija
- Oddelek za kulturologijo, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani
- SUZD – Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo
- UGM – Umetnostna galerija Maribor
- Fundacija Brumen
- Skupnost muzejev Slovenije
- SVIZ – Sindikat vzgoje, izobraževanja, znanosti in kulture Slovenije
- ICOM Slovenija, Mednarodni muzejski svet
- Fakulteta za arhitekturo, Univerza v Ljubljani
- IPoP – Inštitut za politike prostora
- Oddelek za muzikologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
- Slovensko muzikološko društvo
- ZKDS – Zveza kulturnih društev Slovenije
- CONA – Zavod za procesiranje sodobne umetnosti
- Združenje Aufhebung
- KUD Anarhiv
- Culturemaker, Zavod za razvoj in vodenje kulturnih projektov
- Projekt Atol
- DGKTS – Društvo gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije
- ZDUS – Združenje dramskih umetnikov Slovenije
- Maska, Zavod za založniško, kulturno in producersko dejavnost
- Umetniško društvo Nomad Dance Academy Slovenija
- Društvo za sodobni ples Slovenije
- Katedra za analitsko sociologijo, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani

- Filozofski inštitut, ZRC SAZU
- AGRFT – Akademija za gledališče, radio, film in televizijo, Univerza v Ljubljani